

Ful

ovana.

Människan är en gång så danad att vid henne läda brister och fel. Många av dessa fel äger hon själv stor skuld till, fel, som för hennes framtid kunna få oanade följder, de hon inte någonsin ens kunnat tänka.

Till den mänskliga naturens skröpligheter hör vanan eller ovanan. Man säger icke utan rätt, att människan är det största vanedjur. En av mänsklighetens kanske största ovanor, som jag här vill påpeka, är användandet av alkohol. Ingen kan ju påstå att han är född med begär efter alkohol, utan begäret kommer först sedan han vant sig vid det. Alla ha vi hört talas om, att det första ruset och dess verkningar äro allt annat än angenäma. Först sedan man vant sig vid det är det något sånär möjligt att uthärda dess verkningar. Också är det ju vana, i detta fall ovana, att vid festligheter av vad slag det än vara må använda alkohol. Det är sed säger man, och hur skall jag kunna bryta däremot? Hur är det t. ex. vid bröllop? När brudgummen åker för att hämta bruden, eller brudföljet kommer från vigseln till brudgummens hem, fordrar seden att innan man släppes in på gården lämna i s. k. tull 4-5 l. brännvin. Borde vi icke försöka bryta med denna gamla sed? Huru mycket trevligare skulle icke bröllopsfirandet därigenom bli? Framför allt sluppe man på så sätt ifrån alla dessa objud-

Wormsö-män hos Premiärministern.

Petition om vidgad rätt till modersmålets bruk.

Tisdagen den 21 dennes uppvaktades Premiärminister Eenpalu av Wormsö-männen Anders Wikström från Sviby och Alfred Hammerman från Kärrslätt. Deras uppdrag var att från wormsöborna överlämna en framställning om rätt att inom den svenska kommunen använda modersmålet å skyltar, i cirkulär och officiella protokoll m. m. Framställningen var undertecknad av icke mindre

än 980 röstberättigade Wormsöbor.

Ministern underhöll sig omkring en halv timme med Wormsö-svenskarnas talesmän och gjorde därvid flera förfrågningar angående förhållandena på ön, varå de båda allmogemännen voro i stånd att giva fullt klara och bestämda besked. Ministern lovade också att taga saken under övervägande.

nagäster som under bröllopets gång många gånger ställa till med alla slags otrevligheter, inte minst slagsmål. Tag så i stället upp andra seder vid sådana tillfällen som t. ex., det vackra bruket att kläda stugan, där bröllopet hålles, brigtigt, vilket numera blir allt sällsyntare företeelse, men som tidigare, åtminstone på Wormsö, gav denna tilldragelse särskilt festlig prägel.

Det kan man också fastslå att ungdomen i svenskbygden till 15-16 års ålder är oberörd av ovanan att använda alkohol. Men det finns hos oss som överallt annorstädes s. k. rötäg. I varje by finns det vanligtvis en eller några som verkligen göra skäl för namnet, inte alltid unga utan också äldre. Det är dessa rötäg som äro upphovet och drivande kraften vid organiserandet av supkolasen, och det är dessa som vid varje tillfälle skulle sättas åt för deras dumma tilltag.

Nu är det många som tänka som så, att jag tager mina suppar och när jag börjar lida därav så slutar jag. Eller jag har aldrig burit mig dumt åt under ruset. Vore alla människor så danade, hade vi ingen nykterhetsfråga att lösa. Men man får alltid komma ihåg att alla icke äro lika. Därför äger den måttlige brukaren av alkohol kollektiv del med den som sedan under ruset begår handlingar, vilka äro honom själv, familjen — som det vanligtvis mest drabbar — och samhället till största skada.

Det enda rådet som här kan ges är att en gång för alla säga nej till de starka dryckerna. Man vinner allt därigenom vad angår anseende och personlig tillfredsställelse. Och i anseende vill ju var och en stå så högt som möjligt. Låt oss icke för en ful ovanas skull riskera vårt goda namn och rykte!

Fridolin.

Några ord om Oxford.

I.

Av religiösa rörelser i våra dagar har ingen haft en sådan framgång och väckt sådan uppmärksamhet som Oxford-rörelsen. I Sverige, Norge, Danmark, och Finland samt många andra länder har den vunnit talrika anhängare. På senaste tid har den också hunnit till Estland och Tallinn.

Rörelsen har sitt namn efter staden Oxford i England, där den haft sin upprinnelse. Dess upphovsman är Dr Frank N. Buchman, född år 1878 i Pennsylvania i Amerika. Till en början ägnade han sig åt social verksamhet men kom på kant med institutionens styrelse och lämnade detta arbetsfält. På en utländsk resa kom han en gång att deltaga i en gudstjänst i ett litet landskapell någonstädes i norra England. Deltagarnas antal var sjutton, och predikant var en kvinna. Hon redogjorde på ett enkelt sätt för sin uppfattning om betydelsen av Kristi kors. Under åhörandet framträdde Korset plötsligt för Buchman i ett sådant ljus, som han aldrig förr hade sett det. Och icke blott Korset såg han från den stunden i ett nytt ljus, utan hela hans liv tedde sig för honom i en alldeles ny belysning. Denna upplevelse förde till en fullständig livsförändring, som fick sitt första uttryck däri, att Buchman omedelbart satte sig att skriva brev till styrelseledamöterna i den institution, där han varit anställd, för att bedja dem om förlåtelse för vad han felat.

Därmed voro också två av rörelsens viktigaste krav givna: kravet på livsförändring (Life-Change) och „återställande“ (restitution), vilket sistnämnda innebär, att man icke blott skall ångra sin synd utan också måste gottgöra den skada eller det onda man genom sin synd åsamkat andra. Oxford rör sig med en mängd begrepp, vilkas engelska benämningar gärna bibehållas i utlandet; Retreats, House-party, Divine Guidance, Sharing m. fl., namn som på enkla sinnen givetvis verka med något av det hem-

lighetsfullas tjusning, ehuru namnen naturligen icke ha någon sådan verkan i rörelsens hemland där ju engelskan var modersmål.

Med livsförändringen hör nära samman begreppet Life-Changer, livsförändrare eller själavinnare. Var och en som får sitt liv förändrat, blir nämligen också själv en livsförändrare för andra. Och ju mer genomgripande någons livsförändring varit, desto mera nitisk och framgångsrik livsförändrare blir han. Själv är Buchman en livsförändrare av stora mått. En av hans största framgångar var den amerikanske storsmugglaren „Bill Pickles“ omvändelse. Dennes livsförändring blev av den mest djupgående art, och efter sin omvändelse blev han själv en av Buchmans bästa själavinnare. På knappast mer än en vecka omvände han nio av sina gamla kamrater i smugglaryrket.

Med själavinnareämbetet hänger begreppet Sharing nära samman. Egentligen betyder detta ord „vittnesbörd“ men kan här bäst översättas med „att dela med sig“. Varje omvänd är förpliktad att dela med sig åt andra. Detta innebär bekännelse och personligt vittnesbörd. Oxfordrörelsen vill en syndabekännelse icke blott inför Gud utan även inför en kristen människa. En sådan bekännelse öppnar ofta vägen till andra människors hjärtan och blir ett vittnesbörd. Tillfälle till sådana och liknande personliga samtal erbjudes vid rörelsens House-Parties. Dessa äro en form för sällskaplig religiös samvaro. Man samlas i ett hem och blir där i tillfälle att komma i personligt religiöst samtal med vem helst man önskar.

Retreats åter är Oxfords „stilla dagar“ och Divine Guidance slutligen betyder „gudomlig ledning“. Oxfordrörelsen hävdar en sådan gemenskap med Gud, att man kan i livet förnimma hans ledning och detta ej blott i livets stora skiften utan även i vardagslivets vanliga förhållanden.

Offer för svag is.

Påsklördagen på hemresa ifrån staden brast isen under Joh.Grundsten, Norrby Nygårds från Wormsö. Kamraterna Benholm och Bergström som reste i samma sällskap skyndade att bispringa den nödstälde, men isen var för svag och även dessa hamnade i vattnet, men lyckades med egna krafter taga sig upp igen. Johan Grundsten, 26 år gammal, drunknade och kamraterna fingo sorgligt nog ensamma fortsätta färden hemåt. Ännu en gång brast isen under Bergström och Benholm, men nu var det redan närmare stranden och för andra gången lyckades de med egna krafter rädda sitt liv.

Vår på Pakri.

En rågöbo skriver:

Det börjar så småningom bli va vårväder, den sista isen håller på att gå upp, en och annan blygsam sippa visar sig redan i skogsbrynet. Förbindelsen med Paltiski har en tid försvårats av ishinder men har nu åter blivit bättre. — Olika sjukdomar ha denna vinter hemsökt oss: scharlakansfeber, influensa, mässling o.s.v. Alla skolbarn ha måst genomgå dessa sjukdomar, och en del lida ännu av scharlakansfeberns olika följsjukdomar. I december månad var skolan stängd i två veckor. — I juni månad väntas prosten med familj till Pakri. Konfirmationsläsning kommer i år att äga rum och konfirmandernas antal blir nio.

Detta är blott några få för Oxfordrörelsen betecknande drag. Som synes är det inga teologiska spekulationer. Vad vi möta i Oxford är en praktiskt-religiös riktning. Något nytt är det icke, utan gamla kristna tankar i ny gestalt. Vad som ger rörelsen dess kraft och framgång är den klarhet, med vilken dessa tankar fattas och det eftertryck, med vilket de hävdas. Det största hos Oxfordrörelsen, är att den vågar göra allvar av kristendomen. K. N.

S. O. V-s Ungdomsförening håller årsmöte.

Sv. Odl. Vänners ungdomsf. „N. U. F.“ höll sitt årsmöte i Folkhögskolan på söndags-eftermiddagen den 22 mars. Sedan ungdomen, vilken fulltaligt hade mött upp hade bänkat sig i festsalen, vidtogo förhandlingarna. Till mötesordförande, valdes läraren Alex. Samberg och till sekreterare läraren M. Nyman. Föreningens styrelse, som väljes för ett år i sänder, hade för år 1935 följande sammansättning: V. Pöhl (ordf) A. Bergmann (sekreterare). V. Sedman (viceordf.) A. Heldring (kassör) R. Jürgensman, G. Aman och A. Söderholm.

Av årsberättelsen, som föredrogs av föreningens ordförande, framgick bl. a. följande. För att säkerställa föreningens ekonomi ha två fester med entrè anordnats. Med den senare festen skulle även följa lotteri, men då ett tillräckligt antal vinster ej kunde sammanbringas, måste lotteriet uppskjutas till följande år. För övrigt voro bägge festerna lyckade. Under årets lopp ha N.U.F:s medlemmar beretts möjligheter till två utflykter i svenskbygden. Den ena utflykten till den svenska hembygdsfesten på Vormsö dit även N.U.F:s manskvartett var kallad att medverka. Den andra utflykten företogs i samband med Pakri (Rågö) hembygdsmuseums invigning. Föreningen hade nämligen fått inbjudan att medverka vid invigningshögtidligheterna. Utfärden till Pakri företogs på cyklar till Vihterpalu och därifrån med rågöbornas motorbåt vidare till Pakri. I synnerhet denna utflykt lämnade ett gott minne efter sig.

Även programmet på Birkasvännernas sommarfest handhades till stor del av N.U.F:arna, enär medlemmarna samtidigt också äro birkasvänner.

Årets sista fest var julfesten, vilken firades tillsammans med folkhögskolan. Samkväm i form av sång- och lekvällar ha förekommit. Intresset för verksamheten har varit stort och visat stegring hela tiden. Manskvartetten har företagit en utfärd till Roslep och medverkat där vid en fest. Från Samfundet

Manhem i Sverige har N.U.F. fått mottaga två boksändningar. Föreningen har således blivit i tillfälle att öppna eget bibliotek, som står till alla N.U.F:ares förfogande.

Stora svårigheter ha beretts föreningen under året genom att många medlemmar på grund av tjänst måste flytta från orten. Blandade körens verksamhet måste helt och hållet inställas och manskvartetten blev "sprängd". Den senare repade sig dock snart efter ihärdigt arbete och fortsatte sin verksamhet med kraft och fart. Blandade kören fick dock vila till mars månad, då en viljekraftig ung skara samlades under lärare M. Nymans ledning. Manskvartetten har nu letts av föreningens ordförande, som övertog arbetet efter lärare A. Bergman. Herr Bergman var tillika föreningens sekreterare och har han nedlagt ett självuppoftande arbete till föreningens bästa.

Styrelsen hoppas att den sänja och arbetslust, som hitintills varit rådande medlemmarna emellan, skall bli allt starkare, ty endast då kunna vi fylla vår uppgift på vårt stora och ansvarsfulla arbetsfält.

Till föreningens ordförande för år 1936 valdes enhälligt läraren V. Pöhl. Till styrelseledamöter läraren M. Nyman, A. Heldring, R. Jürgensman, A. Söderholm, A. Sedman, O. Brun och O. Nilsson. Till revisorer valdes läraren A. Samberg, V. Sedman och A. Zeisig.

I sitt arbetsprogram för år 1936 fastställde årsmötet bland annat: 1. Utfärd till Vormsö-Norrby, om möjligt redan i maj månad; 2. Utfärd till Vihterpalu på midsommaraftonen; 2. Anordnandet av en kurs i notvärdestära och tonträffning på Folkhögskolan; 4. I samband med Birkasvännernas sommarfest anordna en större folkfest på Folkhögskolan, om möjligt med lotteri.

Mötet avslutades av mötesordföranden A. Samberg med uppmanande ord till en aldrig trytande enighet medlemmarna

Församlingsafton med Lutherföredrag.

Fredagen den 17 april höll kyrkoherde Sven Danell på inbjudan av svenska församlingen i Tallinn ett föredrag om Martin Luther i samband med en församlingsafton i svenska skolan. Det intressanta föredraget behandlade Luthers liv från vaggan till graven och belystes av utmärkta skioptikonbilder. Åhörarna fingo en klar uppfattning av Luthers karaktär sådan den framträdde under olika perioder under hans liv, såsom student, i klostret och slutligen på riksdagen i Worms.

Församlingsaftonen var besökt av ett 30-tal personer. Det är att beklaga, att församlingens medlemmar icke visa mera intresse, när det gäller så viktiga saker som föredrag om deras trosfaders livsöde, livsverk och karaktär. Anmärkas bör, att just alla de saknades, som mest klagat över att svenskarna så sällan samlas kring gemensamma intressen.

Jordbrukarna erhöles utsäde.

Utdelningen av utsäde till jordbrukarna i Läänemaa har börjat. Anhållan om utsäde hade inkommit till största del från kommunerna kring Haapsalu och Noarootsi. Inalles anlände 23.000 kg. utsäde, därav 15.000 kg. havre och 8.000 kg. korn. Havre till ett pris av 12 sent per kg. och korn 14,5 sent per kg. Utsädet importerades från Danmark och Polen.

emellan under dagar som stunda.

Före hemfärden avsjöngs gemensamt Modersmålets sång.

"Landsbygden festar", heter det. Landsbygdens ungdom organiserar sig, skulle man vilja säga. Det är som en renässans skulle ha inträtt. Det är att märka, att den svenska ungdomen målmedvetet samlas kring fädernearvet-modersmålet. Det är med sådana tankar och intryck man vandrar hem ifrån Nuckö ungdomsförening, N. U.F:s årsmöte efter att ha stått ansikte mot ansikte med en reslig samling svensk ungdom ifrån bygdens flesta byar och bortersta svenska gårdar. -g

Sommartecken.

Enligt pressen har man att emotse i Estland i år en större ström av turister från Sverige. Redan i mars hade man uttagit 4000 inresetillstånd till Estland mot 400 i fjol under samma tid. Även Haapsalu emotser ett större antal rikssvenska badgäster.

Det är att hoppas, att en hel del av de ärade resenärerna därvid även våga sig besväret att företaga en påhälsning i svenskbygden. Vi vilja alltfört hålla fast vid vad som är gammalt och fornt och vad som har blivit oss kärt: språket, sederna, vårt tänkesätt, men vi äro även innerligt tacksamma för varje liten uppmuntran, varje påhälsning. Sådant ger helgdagsstämning, lyftning och fart åt vårt ofta nog bortglömda liv här i vår utpostställning.

För övrigt är att anteckna att våren är i snabb frammarsch. I skuggan är det vanligen +10° R. Det blåser varma SO vindar och marken har formligen vaknat upp ur vinterdvalan med anledning av det varma vädret. —g

Estland erhåller 100-kronorssedlar.

Eesti Pank har beslutat utgiva hundrakronorssedlar. De nya sedlarna tryckas i statstryckeriet och överlämnas till Eesti Pank i oktober innevarande år. Sedlarna äro av 102 x 180 m/m. storlek, således något större än de i omlopp varande 50-kronorssedlarna. Inalles tryckas och komma i omlopp 500.000 st. ethundrakronorssedlar.

Från Wormsö meddelas,

att influensan härjar på ön. Enbart i Hullo ha ett tiotal sjukdomsfall under helgen förekommit. Även pastorn låg sjuk så gudstjänsten måste inställas. Inte ens läkaren blev skonad, ty också han låg svårt angripen av influensa. Det är att hoppas att vårvädret sätter gräns för sjukdomens vidare utbredning.

Våldsamt snöfall i mel- lersta Tyskland.

Tåg fast i meterhöga drivor.

I västra delarna av järnvägsdistriktet Kassel ha våldsamma snöfall ägt rum, som lett till att snöplogar ånyo måst sättas in. På ett ställe har ett persontåg blivit stående i två meter höga drivor, och i många fall ha våra förseningar uppstått. Även landsvägstrafiken har vållats betydande avbräck.

Den alltjämt rasande häftiga stormen hindrar i hög grad upplopningsarbetena.

Havet ger igen.

Fredagen den 17 dennes hittade några fiskare liket av den i vintras drunknade Johan Öman från Hosby. Jordfästningen ägde rum på söndagen. Trots ivrigt sökande har man ännu inte hittat J. Grundsten.

Trafiken mellan Wormsö och Haapsalu sker ånyo båtledes. Fisket har börjat.

Den 23 april fyller pastorsdiakon John A. Isacsson i Rikholdi 34 år. Under det år han verkat i Noarootsi församling har han gjort sig känd som en god predikant och en redlig personlighet. Sedan hr. Isacsson blev stationerad i Rikholdi, har det blivit fart i församlingshusbygget, som nu står inför sitt påbörjande, så snart tjälen gåt ur marken. Materialet är till större delen på platsen. När pastorsd. Isacsson om ett år

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.
A. Stahl.
A. Aspelin.

Lokalredaktörer:

Vormsi, T. Gårdström.
Noarootsi, V. Pöhl.
Höbring, A. Vesterberg.
Roslep, A. Bergman.

Rüütli 3, Tallinn. Tel. 470-08

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr. 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

begår sin födelsedag med en rundare siffra, hoppas Rikholdiborna få se honom som välinstallerad kappellan i sin nya prästgård.

Kom ihåg Kulturfondens sparbössa!

Tallinns torgpriser:

Kött:

Svin (hela) 48—55 s., svinfläsk 50—70 s., rökt skinka 115—140 s., nötkreatur 25—60 s., kalv hela 40—60 s., får hela 45—55 s. per kg.

Fisk:

Strömming 20—22 s., gös 80—130 s., ål 100—250 s., abborre 30—40 s., gädda 40—50 s., torsk 20—30 s., sik 80—100 s. per kg. Ägg 7—8 s. paret.

Svenska Lantbruksmaskiner

som erövrat internationellt erkännande och förtroende

HERKULES

SLÅTTERMASKINER

med centralsmörjning och oljebad

AVLÄGGARE

med oljebad, frikopplingsanordning för räfhuvudet och stålplattform

HÄSTRÄFSOR

med automatisk fastlåsning av räfskammen i arbetsläge

THERMAENIUS Tröskverk

oöverträffade ifråga om rentröskning, rensning och sortering

A.-B. ARVIKA-VERKEN - ARVIKA - SVERIGE

Generalrepresentant för HERKULES i Estland:

Estländ. Akt.-Ges. für Landwirtschaft & Gewerbe „ESTAKLAND“
Tallinn, Vana Sadama 11.